

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ

Шухала асуудалнууд багаар анхарагдаа

Яруунын аймаг Удэр-гын сомоной «Победа» колхозой партина эхин организацида...

помическа бурлалсалыс хайнаар эмхидхэжэ, коммунистууд, комсомолнууд болон партинабэшэ эдэбхитэли...

нагуй, электрын гэрэлтэй болоодуй. Кино харанагуй. Тэдэнэй захинан газетэ, журналнууд хана саг соогоо эрэнгуй...

Нийтлэгэ малыс хана саг сооно ороондо оруулаха хэрэг хангалтагуйгөөр үнгэрэгдэжэ байнахй...

Коммунистууд Рызген Эрдэнэс, Цыжигт Цыбенова гэшэд үгэ хэлэхэ зуураа, колхозой гэшүүдэй културна эригтыс хангалтада партина организаци...

Тоосоот-хунгуудын суглаан партина организациин хүдэлмэридхи олон дутагдалнуудыс элирүүлжэ, ажалла саанадаа шэнхэдэн табижа, КПСС-эй ХХII сьездэс ажаллай эрхим үрэ дүнгүүдээр утгата гэнэн тодорхой тогтоол баталан абаа...

— Политическэ болон эконо-

Шираб НИМБУЕВ ЭГЭТЫН БУРГУУЛИ...

(Түрөл нотаг тухай шүлэгүүдхээ)

Холохоо яларна Хоёр дабхар Үргэн ехэ Үндэр байшан. Энэл даа Эрдэмэй гуламта — Эгэтын хургуули...

Классууд соогуурнь, Ажалла абаа, Хайхан даа, Хайхан ханаад үзэхэдэм...

Эгэтын дасанда «Эрдэмдэ хуржа», Хамарна сааша, Хадана сааша Хаража шадахагүй, Үхэрнөө өөрөгүй Үтэй харанхыс Үялхана ханахадам Ягааше аймшагтай!

Юуншье гэньен Юрэдөө мэдэхгүй аад Тангал номуудыс Табжаганаса уншахаар Сэжэлдэхэ хэрэгтэй,

Сэжэлдэхгүй наа, Үлти сохюулахаа Үхэтэрөө айжа, Хабиганан, халганан, Хараашалан ябахаш...

Эгэтын хургуулини Классууд соогуурнь, Хашаа соогуурнь Ажалла абаа, Улаан галстугтай, Сагаан фартугтай, Ханхинма хөөрөөтэй, Халима, жаргалтай Хүхинэжэ байгааша Хүүгэдэс харахадаа, Баяртраа бажуудан, Бархиргаа ханажа, Дөлбөрнөө нүдээ Дөлбөгөөд лэ абана, даа.

К ОЛХОЗОЙ түб тосхонхоо

холо бэшэ Тохой гэжэ газарта шэнхээрэг тес, сайбар шифершье хушалтаттай хони, хурьгадай ута байранууд, олон сонхотой уужам хуруул гэрчүлэ холохоо харагдана.

Эндхи байра харахада ёһотой эзэн, бүхэриг хүнүүд хүдэлдэг ха гэжэ тухайлхаар Хааншье эдлэрхэн, хандаран хаалта хажмаа холдоржо уманан гу, али хухаран нэгшье хургаг, хаднаг харахагүйт. Тиймэше байнгуй аргангүй.

Эндэмнай хүдэлмэриш бэрхээрээ нутагтайнгаа хүн зондо мэдээжэ бололон хонишон Цыретор Мункуевич Халзановай даадаг ажахын тоосоондо оролон бригадынхид ажалладаг юм.

Ахалагша хонишон — бригадир Цыретор Мункуевич өөрөө багтаршан аад, нилээд хүдэр бээтэй, хээрэ газра абажа хара хури болон шарайтай хүн ссэн харасатай нүдэнүүдээрээ энэбхилэн, угтажа байбал. Бригадын хонишодой ажал хүдэлмэри тухайн но-нирхооло, нүхэр Халзанов тон үсөөхэн үгөөр ингэжэ хөөрэнэ:

— Бригадаманай 494 толгой иматгал нарин ноонотой эхэ хонид даалгагданхай. Балал 500 шахуу түлгэнүүд бии. Жэлэй эхиннээ хойшо хамта 400 гаран хурьга абаабди гэжэ гу, али зуун эхэ хонинхоо 80 хурьган болонхой. Абтаган хурьгадана нэгэнниншье гарзалаагүй.

Тэндэхи хонишодой хэжэ байнан ажалыс ингээд лэ тобишо тэдгээр тоолоходо байлшье эхэ бэшэ шэнги. Теэд үнэндэ тэды олон хурьга абажа, гарза хоролтогуйгөөр түлжүүлэжэ, бүхы хонидо тобир гарганаар ондо оруулхын тула хэ-

Дархан солоёо дуудуулагшад

О РОНГЫН ДАРХАНУУЛ гэдсэхыс дуудуулаб, — аа, тэдхи уран лэ бэрхшүүд байха даа, — гээд Сэлэнга, Эдын, Хори болон Яруунын, Түгэнэ, Хелгын, мүн бусадшье нутагудай зон үниннөө хойшо магтадаг байнан домогтой. Тэдэнэр модоор эдэб барилга хэхэнэ эхилээд, гэрий газрахи, досохи нарин харгалса голболтонүүс дархалдаг байнараа суурхадат. Оронгын дархашуудай бүтээнэ стол, стуланууд Улан-Удын олохон эххи зургаануудта бэйдаг байл. Наринбалан харабал, эдэнэй уралан бүтээжэ бэлэглээн зүйлнүүд хотын зарим завод болон зургаануудта мүнөөшье хэрэглэгдэхээр, хадгалдаганаар байнаниншэ лэбайт.

Колхозойн түб тосхоншье харнт. Нүүдэй арба — хорин жэл соо ямар эхээр, танхаар бэшэ болотороо хувилаа гэжшэ! Түмэр харгын хоёр тээгүүр шэб шанахан гарнууд жэрлэдэнхэй. Эдэ бүтээдэмэй эндэхи дархашуудай уран нарин гарар, ордосото ажалла бүтээжэ байдаг юм. Энэ зургалат дотороо бүхы дархашуудыншэ дурдангүй, үүсхэл гарганан, үбгэд, ухаалан зохёдог механикаторнууд тухай харуулха ханаан бии.

Колхозой партком соо түрүүшүүл тухай хөөрөлдөнэй болохо үедэ хэдэн үбгэд тушаа онсолон тэмдэглэгдэбэ. Шангаар байтар тэдэн далаад, жарагтай болоошье өөһдөн хайхан дара хүсэлээр ажаллажа, ажахыга хөгжөөжэ хэрэгтэ хубитана оруулалдхыс армэлдэдэг үүсхэл гарганан дархашууд байшо.

— Бүри хайн хайхан байдалтай болонхой болохо бүхы зонингоо шармайн тэмсэжэ байхадань

мини хуултай бэшэ, хабангаа эргээр хамалсабай гэжэ ханагдана. Тингээд лэ бидэ табан үбгэд Нарината толгойн Фермадэ табиглаа култыбзын байнган баржа байнабди. Түрэл партина ХХII сьездын нэгдэхэ үдэр хуратр энэ гараа түгэс бэли болгохо зорилго табдаг худалжэ байшабди, — гээд Үхнэнэн үбгэн омог-баартайгаар хөөрөөб.

Арба табан үгэ андалдажа мэдэхэдэ, энэмнай колхозой колхоз болохохо хамтын хэрэгтэ ханамжатай шударгуйгар хабандажа, ажахынгаа бүхы хабаринуудыс хүгжөөн дэбжэхэ, хуури газарнуудта болбонос тухалтэй болонхын тула эхэ оролдогто гарганан — зондоо хүндэтэй, зургалдаг магтаалай хүнүүдэй нэгэн байба.

Эдэнэй дархалжа байхынь харахада урматай: сабанан, хайлан юмэнэ өө мөөгүй тэгшхэн, хонгожо буулгалал модолыншэ зүүнэй багтаа зайгүй гэхээр — үргэлжэ юмэ шэнга.

Тур зуурын захаргалта хээд, тамхилжа хуухадань, ажалдаа

ерэхэ, тэндэнэ бусажа ябахадань, гэртээ амаржа байхадань, үбгэдэй толгойдэ олон болот ороно: Урдань байдалтай ямар байгша нэм, мүнөө ялан ондо болоо гэшшэ! Манай тосхоний хуурида урдань халахай, үрмэдэнэн ургажа байгша хэн. Оронго нутагта эдэ тэды баяшуулайхына бэшэ, тала дайдаар тарашанан бори торсохон гэрнүүдэй үрхөөр үмө түлээнэй гу, али хээрн аргалай хүхэ борохон угаан эндэ, тэндэ үе үе бүр бурьялжа байгша бэлэй. Баяшуудай барлаг болоод, минитэ шахуугаар худалмэрионшье хэчин тула халуунда сангажа, хүйтэндэ бээржэ ябахала бэрхэтэйшэ хэн. Теэд харанхалда унатарашыс худалжэ наа, хайн гүүдэхгүй — ходо хадгалгажа, хануулжа байхада али тухай үйдэрхэй нэм.

Харин мүнөө өөргөө өөрөө мэдэхээ гэднэ, бүхы гурваннйгөө хэржэ зүбэлсэхэ, шийдхэлсэхэ эрхэтэй болоод, улам улам өөдөөл гаража байхада — ямар хайхан бэ даа! Манай Доржо Россин гүрэнэй засагай дээдэ зургаанай Түрүүлгын орлогшоор хэдэн жэлдэ ябаар. Намжилнай республикынгаа Верховно Советэй Түрүүлгшэ тэмсэгшэ бээ, Соном, аймагтайнгаа зургаануудта хунгадаа, олоной тулаа оролдожо ябадаг хүбүүд, басагад олон ааб даа!

Агаар соогуур хүн ниидэдэг болохо юм гэжэ бэшэг тамгатай уладуудай хөөрөлдэхэдэ байхаша бэлэбди. Харин мүнөө гэдэ өөһдөө ачаршье самолето буугаад, дуратай тээшэ ниидэхэ аргатай болообди. Энэньнаа байгатай, Совет оройн эрхэтан Юрий Гагарин зэмбуулин соогуур ниидэхэ зам нээбэ ха юм.

Нимэ болоннууд гансашье эдэнэй бэшэ, мүн дэлхэй дээрхи олон мянга, миллион хүнүүдэй ухаан эдсэхыс эээлдэг болохохой!

УБГЭН ПАТРИОДУУЛАЙ арилдажа дүргэнэй удаа ута сагаан гараж-мастерской соо ороод, трактор, машинаудай тамырыс мэдэхэ болонхой гэдсүлдэг механик Энхев, токар Эрдынеевтай улашшоо хамди.

Даржа Энхев «халуун шулуу долёонч лэ» ха гэхээр, үгэ бүхэн шүүжэ шобшөөжэ зугаалаг, даруу янзын, дуншэ гара наһатай мэргэжэлтэ. Нүүгэдэ, Бальжир Эрдынеевны — залуушыншье наа, эдэб оньхото машинаудыс «аргалжа» нилээд барилшалан, хурса хара шарайтай, гүбэлэн бэрхэ хүн гэжэ тухайлгана.

Эдэнэр квадрат гарган тариха оньһон түхээрэгтэ ухаалан зохёжо, кукурузын саялжа «СКТ-6» тохолод, тарэнэ шалгажа узана-Имэрхүү юмэн Сэлэнгын аймаг.

лэнгын совхоздо хэдэнэн хургалтай, Оронгоорхойнхи ямар галгаатайб гэхэдэ, квадраттай зүбөөр гарайншэ шалган харуулха тусхай шажэмүүдтэй. Энэньнаа үлээр жаржуулаха арга бадаржа үргэлжлөөб.

Даба Бадмаевич суглэрагшатай хөөрөлдөжэ дүүргэнээд байтараа, юмшөөб нэгэ юмэ ухаандаа оруулан янзатай, бодолото болоод зогсобо. Нухэрингөө зам мэдэхэ нүүгэдэ механикаторыншэ нэгэл юмэ ханагдана хаш гэдэ олзуурхалан, хабартайгээр мэдэгдэб, баһал түр зуура дуугай болошоб.

Тийнээршье байтарнай, селкын ябахала хоёр мөөрн гүб-балаад, зүб квадраттай гарлгада наад хэжэ магадгүй. Тэрэншье зайсуулахын тулаа селкын мөөр трактор хойрой хоорондо түмэр татуурга хэ хэ хайн байха ха. Ушоо хайса бодожо, шалгажа үзэхэбди, — гээб.

Нухар Энхев — колхозой хүндэ худалмэри оньһожоруулха зарбаритай хори — гушан жэл худалжэ, дурнал эхэтэй болохо механик, тинхэдэ Бальжир Эрдынеев — эдэб машинаудыс зарбарилдаг токар, мэргэжэлтэй, нарин дархан. Эдэнэр худөө ажахын техникда хабартай, мүн өдөөшье номуудыс холо уншажа, шадбары мэргэжэлэ саг үргэлжэ дээшлүүлжэ зорилго табилахэй. — Эрдэм, техникын хүгжэхэтэй хамта эригтыс эхэ болонго. Тимын тула үбгэн залуутай илгэдгүй холо хураха хэрэгтэй. Тингээгүй наа — ажабайдалыс алхасанаа гээгдэдэ, тула хэхи орондо тобио татаха байна бшд.

Гушаад байхэй үедэ түрүүшэ трактортай асаргалхадань, ёр гэйхэл болонгой гаша. Теэд мүн ямар олон янзын, снһон ярин, абарга ху этэй машиничтэй бии болоод даа! — гээд нухэр Энхев нимэ техник ашаглалын, бүри эхэ бүтээгээдэй болгохо мэрэгтэ хабангал хурхыс хабарилгажа байналдаа омогорхойн янзатайгаар бидэн тэмсэ харайб.

Убгэн дархашуудай, эдэ механизаторнуудай, мүн бусад түрүүшүүлэй гайхашаг үүсхэл гарган, айхбартар оролдосотойгоор ажаллада байхындаа омогорхойн янзатайгаар бидэн тэмсэ харайб.

Р. БИМБАЕВ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: механик Д. Энхев худөө ажахын машина захарилжа байна.

Убгэн дархашууд култыбзын байшан барилжа байна.

Л. Хайдуравай фото.

Ажалнаань жэшэ абамар

— Танай фермын парторганизацинуудай хаанхыншэ Иайнаар хүдэлнэ гэжшэб, — гэжэ Анаагай совхозой парткомой секретарь нүхэр В. Ц. Носыревхоо асуухадань:

— Юрэдөө дүрбэдэхэ фермынхил гэжэ тоологшобди. Парторганизациний секретарь нүхэр Гасаранон эхэл оролдосотой, арга шадлааа зоруулжа хүдэлдэг хүн. Ошо жо ажал хүдэлмэригтыс танилсагы, — гээб.

Тэрэ фермын парторганизацита 24 коммунистар тоологдоно. Тэдэнэй олонхидын ажахынгаа эгээл харюусалгатай устасгуудта ажаллана.

Фермын ажахын гол хилбэри хонин ажал юм. Эндэ 6608 эхэ, тэрэ тоодо 2609 эмэ хонин тоологдоно. Бүхы отарануудыншэ коммунистар толгойлдог. Нүн түрүүн тэдэнэр отарануудаа ажахын тоосоондо оруулха гэжэ шийдэ лэн. Тийн хониндоой дунда эхэхэн политическэ болон эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа, ойрын саг

соо отарануудаа ажахын тоосоондо оруулан юм. Ажахын тоосоондо оролон отарын хониншод ажал хүдэлмэридөө аргагүй найнаар ханадаг болонхой. Энэ жэл 100 эхэ хонинхоо 100 хурьга абаан түүдөө тус фермынхид тэмсээд. Мүнөө тэдэнэр 2000 гаран хурьга абаад, гарзугуйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Совхоз бүхы дээрээ хонин бүриинэ 3 килограммнаа доошо бэшэ ноохо хайшалха гэжэн уялгатай. Тинхэдэ 4-дхи фермын хониншод хонин бүриинэ 3,3 килограмм нооно хайшалха хүсэлтэй. Хониншод мүнөө үедэ ямаргаар хүдэлжэ байнаб гэжэ хараха болоо наа, коммунист Буянтуевай даадаг отарынхидэй жэшэ дээрчлээ эли болохо. Тэндэ 5 хүн ажалладаг. Тэдэнэр 1020 хонин, 100 гектар сабанлангай газар даалгажа үгтэнхэй. 700 эхэ хониндоонхыс 600 гаран хурьган абаад байна. Сабанлан дээрээ 100 тоноо наг шэбхэ гаргаха уялгатай аад, 200 тонно

гаргаха гэжэ оролдонод. Урдань тэндэхи сабанлан уялагдагдаггүй байгаа. Энэ жэл тэдэнэр өөһдэнгөө хүсөөр зуугаад канаануудыс малтангад, газараа уялаа юм.

Фермын бүхы хүдэлмэришэд коммунистическэ ажалай нэрэ зүргэ олохын түлөө шударгуйгаар тэмсэнэ. Тиймээ тэдэнэр гансашье ажал хүдэлмэридөө найнаар хандадаг бэшэ, баһал эрдэм бэлэгчэ, политическэ, экономическа бэлэгчлээ дээшлүүлхын түлөө оролдоно. Энээн тушаа партина организаци эхэхэн хүдэлмэри абуулана. Лекцин, элиндхэл, хөөрлөөдөнүүд саг сагтаа үнгэрэгдэдэг. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ фермын коммунистар, хуғылбарилгисид эдэбхитэйгээр хабарилсадаг юм.

Илангага агитаторнууд, КПСС-эй гэшүүд Жижигт Цыреторон, Дагбидоржи Данишчиренон, Рыздэн Батүсөө болон бусад найнаар хүдэлнэд.

Партина организациин үүсхэлээр байгуулагданан саг үргэлжэ хүдэлдэг агитаторид ойлгууламжын, хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэрини ёһотой гуламта болонхой. Энэнь найнаар түхээрэгдэнхэй, тэндэ лозунг, плакатууд, фото зурагууд, хүндэлэй, ажалай дун гардаг самбар, 17 элдэб янзын журналнууд, 11 янзын газетэ, номмоор баян библиотекэ бии.

В. Шабагоров.

КАЗАХСКА ССР. Республикын урда захын районуудта тарна хуралга эхилбэ. Урда-Казахстанай областин механикаторнууд хамарнаа түрүүжэ хуралга эхилэб. Мүнөө түрүүшын мингаад гектар орооното таран хураагдаа байна. Шэнэ ургасын таран гүрэндо зургад хөгждэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ажахын тоосоондо оролон бригада

БҮХЭРИГ БЭРХЭ БАЙХАДА БЭДЭ АМАР

ды шэнээн хара хүлэн адхаа, хэды хүни унтаха ноиргүй хүдэлөө гэжшэб. Бригадынхид энэ жэлдэ түрүүшынхөө ондо тээһээ тулалмажагүйгөөр, хурьгадаа гансал өөһдэнгөө хүсөөр абаа ха юм. Олон үгэдэ дурагүй, даруу зантай ахалагша хониншэнэн тушаа нэгшье үгэ хэлээгүй бшуу.

— Мүнөө ажахын тоосоондо ороод байхада манда үлүү хүн хэрэггүй. Хонидойнгоо үбгэ тэжээл өөһдөө бэлдэхэдэ шадлаа наа, ажал, зөөри багаар гаргажа, химда сэнтэйгээр нооно, хониний мяха эхээр абаха ёһотой байла. Мун олоо доходнайшье эхэ байха бшуу, — гэжэ тэрэ саашан хөөрэнэ.

Байгша ондо Хорин аймаг Хэжэнгын совхозойхидой жэшээгээр эндэхи Тельманэй нэрэмжэтэ артельдэ эгзэн тулан хурьгадаа нэгэнниншье гарзалаагүй.

эндэхи зарим хониншод, малшад үбгэ тэжээл өөһдэнгөө хүсөөр бэлдэхэдэ байгаа бшуу. Жэшэнь, нелдондо нүхэр Халзановай даадаг бригадынхид хони, хурьгалтаа эдөөлхын тула өөһдэнгөө хүсөөр 500 центнер үбгэ сабшажа, бэлдэ лэн. Гансал тусгаар сабанлан, машина, техникэ, мори унаа даалгагдажа үгтөөгүй байгаа ха юм.

— Энэ жэлдэ яһала дулаан үбэл байбашье, саһан эхэ аад, хонидыс бэлшээхэ аргагүй болоо. Тиймээ өөһдэнгөө бэлдэхэн тэжээл тон эхэ туһатай байгаа. Хонидтоо үбгэ тэжээлэнь рациональ ёһоор эдөөлжэ, хана сагтан найнаар уһалаабди. Мун хужар, дабан талдуулагдаагүй. Энэнь ашаар эхэ хонид тарган байжа, хурьгад гарза хоролтогуйгөөр абтаа, — гэжэ хониншод хөөрлэдэнэ.

Хониншон бүхэн гансашье найнаар хүдэлдэг бэшэ, бүхы юумэдэ өөһдэнгөө мэргэжэл шадабари, ухаан болодо гарган ажаллана. Эндэхи гартаа дүйтэй дархан, хониншон Даба Ринчинов бригадынгаа хониншод хөөрлэдэнэ.

эндэ хүдэлдэг Роман Чимитов тракторист мэргэжэлтэй зүбүүн юм. Илангага үбгэ тэжээл бэлдэхэлгын үедэ тэрэнэй хэжэ ажал эхэ болоо бшуу. Тинхэдэ хурьга абаа, хонидыс харуулаха, адууна талгаар Лубсан-Ханда Халинов, Цыби-Ханда Ринчинов гэшэд бэшэндэ хургаал зарбарилгажэ байналдаа омогорхойн янзатайгаар бидэн тэмсэ харайб.

Тингэжэ эдэ оролдосотой, үнэн шударгы хониншод бэйлэ зетэйгээр хүдэлжэ, урдаа тибан зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхэ байнаниншэ лэбайт. Энэ хабартаа сабанлан, кукуруза тариха гэжэ дээрэ наг шэбхэ эхээр зөөжэ таргаад, найнаар уһалаа. 40 гектар сабанлангай га бүриинэ 18—20 центнер үбгэ хурьган зорилготой. Эдэ үдэрнүүдэ бригадынхид хонидойнгоо нооно хайшалжа, баһал сүлөө гүнагай хүдэлнэд.

Тус бригадын хониншод байша ондо эхэ хонин бүриинэ 3,5 килограмм нооно хайшалжа уялгаа эрхирхэн дүүргэжэ, партингаа ХХII сьездыс угтахаар шийдлэнэ. Э. Бурачный. Сэлэнгын аймаг.

Нүхэр Н. С. ХРУЩЕВОЙ хэлэнэн үгэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партияи Центральна Комитетэй, Верховно Советэй Президиумэй болон Министруудэй Советэй даалгараар Нүхэр Н. С. Хрущев арай заседанида хабаадагчды, тэднээр дамжуулаха, республикын бүхы ажалшадые гайхамшагта ойроо — Казгай Советскэ Социалистическэ Республикын болон Казахстанай Коммунистическэ партияи 40 жэлэй ойтой шаармадуулан, халуунаар амаршална.

Мүнөө биднэрэй баяр ёһоолтойгоор тэмдэглэжэ байан алдарт ой хадаа манай агууехэ ололониальна Эхэ оройной ажабайдалдахи ехэ соьтыи мүн гэжэ Н. С. Хрущев хэлэнэ. Аха дүүгэй хани барисаагаар болон хани харилсаагаар, марксизм-ленинизмын үзэл сурталар нэгдүүлэгдэн манай оройной бүдэ арадууд республикынгаа нүгжөөлтэдэ, манай нийтын агууехэ хэрэг мүн болохо коммунизм байгууллага шөөн нээдэ ехэ амжалтануудые туйлахыень Казахстанай ажалшадта халуун зүрхнөө хүсэнэ.

Советскэ Казахстан хадаа манай оройной тэгш эрхэтэ социалистическэ республикатуудай эгэн томонудай эгэн мүн. Энэ республика экономическэ тон ехэ хүсэтэй, байгаалийн баялигуудаар ехэ баян гэжэ Казахстание тусаан боложо хэлэнэн бшэ юм. Хаанта засагай үдэ элэ баялигуудыи ашагладалгагүй байба. Совет засаг тэдэние ажалшадай аша хэрэгтэ зорюулаа.

Росситай Казахстанай нэгдэн ябадал энэ хизаарай дүгжэлтэдэ, казах арадай түүхтэ хуби заяанда тон ехэ дайнаар нүүлэлэн байна. Гайхамшагта казах демократууд Чокан Валиханов, Ибай Алтынсарин, Абай Кунанбаев гэгшэд ород арадай, манай Эхэ оройной бусад арадуудай казах арадай нэгдэнэниие, хани барисаае халуунаар амаршалан юм. «Ородуудай хэлые болон соёл культурые шудала. Энэ хадаа ажабайдалай түлхүүр гэгшэ» гэжэ казах литературын үндэс талбигша Абай казагуудые урялаа бэлэй.

Казахстандахи революционер-сүлөөрэлтын хүдэлэн хаанта засагай, капиталистууд болон помещикуудэй зүрхэлгэдэ эсэргүү, нотагай баяшуул болон хаашуулай эрлиг дарлалтада эсэргүү Россияи бүхы хүдэлмэришэн ангийн, таряашадай тэмсэлтэй шааршагуй холбоотойгоор үрэдэн хүжэнэн байгаа. Энэ хамтын тэмсэл дотор казагуудай, ородуудай, бүхы национальностуудай ажалшадай аха дүүгэй, дайшалхы холбооныи тогтон бэхжээ.

Ленинэй агууехэ үзэл суртал Казахстанда нэбтэрэн дэлгэрэ. Энэ үзэл сурталыи марксистска кружогууд, социал-демократическа бүлэгүүд болон организацинууд арад нийтын дунда нэбтэрүүлэн юм. Энэ хизаарта хаанта засагай сүлэнэн ород большевикууд тэдэ кружогуудые, бүлэгүүд болон организацинуудые олон газарнуудта толгойлол бэлэй.

1916 ондо Казахстанай ажалшад хаанта правительствода болон нотагай казах баяшуула эсэргүү нийтын революционерно востани хэлэн байгаа. Энэ востание казах арадай герой Амангельды Иманов гэгшэ хүтэлбэрилөө юм. Востание амжалта туйлаагүйше наа, Казахстанай арадай сүлөөрэлтын тэмсэлтэй түүхэдэхи эгэн элитэ куудануудай нэгэн мүн болоно.

Казгай Советскэ Республика хадаа манай оройной арадуудые, тэрэ тоодо казах арадые хэтэ заяанай дарлалта, мүлжэлгэне сүлөөлэн Агууехэ Октябрин аша үрэ мүн. Совет засагай түлөө Казахстанай ажалшадай баатар зоригто тэмсэл дотор А. Джангильдин, И. Дубинин, Т. Бокин, П. Виноградов, А. Иманов, А. Майкутов, Я. Ушанов, А. Айтнев, С. Сейфуллин, И. Шугаев, Т. Утепов, Н. Монин болон бусад хунууд арад нийтые ударидагшад болоо юм.

Коммунистическэ партияи түлөөрлэри доро ород хүдэлмэришэд болон таряашадай, Улаан Арминин частынуудай туйлаамжаар Казахстанай ажалшад контрреволюцион нэгдэмэл хүсэнүүдые бута соёло, тэдэниие өөрынгөө газар дэрэнээ үдэн намнаа, республика дотороо Совет засаг бэхжүүлэхэ эрхэ байдал

байгуулаа. Казахстанда Совет засагай дайсадые бута сохио хэрэгтэ М. В. Фрунзе, В. В. Куйбышев, В. И. Чапаев, Д. А. Фурманов мэтын гайхамшагта эсэргэй, политическэ хүдэлмэрилэгшэд ехэ үүргэ дүүргэнэн байха.

Совет засаг тогтооходонь, тэрэниие бүхжүүлэхэдэнь, гададын интервенциууд болон дотоодын контрреволюционернуудые бута сохиоходонь партияи Центральна Комитет, социалистическэ хүжэлтын зам дээрэ гараан арадуудай амжалта бүхэниие дуулахадаа халуунаар баясадаг В. И. Ленин өөрөө Казахстанай ажалшадта тон ехэ туйа хүргөө.

Советскэ Казахстанай ажалшад республикынгаа экономико болон соёл культурые хүжөөхэ талаар түүхын богонихон болзор соо гайхамшагта амжалтануудые туйлаа гэжэ Н. С. Хрущев хэлэнэ. Урдань экономическэ болон культурина хүжэлтынгөө талаар бүхэли зуун жэлнүүдээр түрүүлжэ ябаан олон ороонуудые Казахстан мүнөө ажыга гаранхай.

Өөһэдэнтөө национальна кадрнуудые хүмүүжүүлэхэдэнь Казахстанда бүхы совет арадуудай хүргэнэн аха дүүгэй туйлаамжа айхабтар ехэ үүргэ дүүргэнэн байна. Оройной тон томо индустриальна түб газарнууднаа кадрова хүдэлмэришэд, дүршлэтэй инженернууд, эрдэм ухаанай хүдэлмэрилэгшэд тэндэ эльгээгдэнэн юм. Республикын промышленностыи хурдан түргэнөөр хүжөөхэ 1929 ондо республикын промышленна предприятиянууд дээрэ бүхнөө 30 мянган хүдэлмэришэд болон алба хаагшад байан ад, 1940 ондо промышленностдахи хүдэлмэришэд болон алба хаагшад тоонь 158 мянган хүн хүртээр, тийхэдэ 1960 ондо 563 мянган хүн хүртээр олошооро гэжэ гү, али 1929 онойхитой сасуулхда 19 дахин олошооро.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн манай социалистическэ байгуулалтын хүсэ шадалай айхабтар шанга шалгалта болон юм. Советскэ Казахстанай хэдэн зуу мянган хүбүүд болон басагад Советскэ Арминин эргэдэ ябалса. Тэднэрэй 369 хүдэнэ, тэрэ тоодо 101 казахта Советскэ Союзай Геройин үндэр дээдэ нэрэ эргэг олгондоон байгаа. Геройнууд Иван Панфиловы, Василий Клочковой, Тулеген Тохтаровай, Иван Павловый, Маншук Маметовогый, Алия Молдагуловагай болон бусад олон хунуудэй нэрэнэ бүхы орон соогуу мэдээжэ болонхой.

Казахстанай индустриин түргэнөөр урғанание Н. С. Хрущев арадай ажахын зарим балбинуудай жэшээ дээрэ харуула. Республикын промышленностиниин нийтэ продукцияи 1913 онойхитой сасуулхда, 1960 ондо 57 дахин ехэ болоо. Энэ үе соо хоёр мянга шахуу томо промышленна предприятиянууд баригдаа.

Манай оройной хүжэлтэдэхи шухала үнэ долоон жэлэй түсэб мүн болоно гэжэ Н. С. Хрущев үргэлжүүлэнэ. Советскэ Союзай арадууд долоон жэлые бэлүүлэхэ талаар гайхамшагта амжалтануудые туйлаахай. ЦСУ-гэй мэдээнүүдэй ёһоор, орон доторнай түрүүшын хоёр жэл хахадай туршда долоон жэлэй түсэбөөр энэ үе соо бүтээгдэхээр хараалагдананда орходоо 15 миллиард түхэригэй (шэнэ мүнөө) промышленна продукцияи үлүү ехээр үйлдэбрилгэдэнэн байна. Долоон жэлэй түрүүшын хоёр жэл хахадай турша соо бүхнөө табалдахи табан жэлдэ 1951—1955 онуудта) манай гаргананда адли хэмжэнэй промышленна продукцияи үйлдэбрилгэдөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Казгай республикын ажалшад долоон жэлэй даалбаринуудые дайшалхы ёһоор дүүргэнэ. Олон халбартай экономиконь түргэнөөр хүжэнэ, үйлдэбриин ээбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэ хурдан түргэнөөр ябуулагдана. Долоон жэлэй түсэбэй даалбаринуудай гансал дүүргэдэхэ бэшэ, харин нилээд үлүүлэн дүүргэдэхэ байганиие хүдэлмэришэн ангийн ажалай алдарт баатаршалууд элээр харуула. Республикын промышленностиниин продукцияи нийтэ хэмжээн долоон жэлэй түсэбөөр 2,7 дахин шахуу ехэ болохо ээргэтэй.

Танай республикын туйлалтанууд тухай хэлэхэ зуураа, дутуу дундануудыи хэлээгүй наа, буруу болохо байна гэжэ Н. С. Хрущев тэмдэглэ-

нэ. Олохон предприятинууд үйлдэбриингөө даалбаринуудые дүүргэнэгүй гэжэ нэн түрүүндэ хэлэхэ хэрэгтэй. Нийтэ продукция гаргахы талаар 1961 оной табан харынгаа түсэбүүдые 187 промышленна предприятия дүүргэнэгүй байшоо. Олон тоото предприятиянууд ажалай бүтээсын талаар түсэбөө дүүргэнэгүй байгантай дашарамдан, гансахан нэгдэхэ квартал соо 21 миллион гаран түхэригэй продукцияи дутуу үгтөө. Хэдэ хэдэн предприятинууд продукцияи өөрынэ уны хизааруулаха түсэбөө тэршэлэн дүүргэнэгүй.

Барилга эмхидхэхэ хэрэгтэше ехэ дутуу дунданууд бии. Республикын Министруудэй Советтэ мэдэлтэй организацинууд түлээлэй хоёр жэл соо 200 миллион шахуу түхэриг ашаглажа шадангүй байшоо.

Үйлдэбриин хүсэнүүдые ашагаллага оруулаха түсэб тон хангалтагүйгөөр дүүргэдэнэ. Жэшээлэхэдэ, 1960 ондо ашагаллага оруулагдаа харалаагданан шухалын шухала барилгануудай дунда миллион тонно түмэрэй руда, миллион 650 мянган тонно нүүрхэ абаха үйлдэбриин хүсэнүүдэй мүнөө болотор ашагаллага оруулагдаагүй байган баримтые зүбшөөжэ болохо гэшэ аал. Оройной арадай ажахыда шэрэм, булад үгэхэ ёһотой предприятиянууд энэ рудые хүлээжэ байна ха юм.

Хүүлэй хоёр жэл соо республика дотор түргэнэй зөөрөөр нийтэ дээрэ 8 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд баригдаа. Энэ хадаа табалдахи табан жэлэй үдэс бүхы дээрэ баригданана нилээд ехэ байна. Зүгөөр республика дотор гэр байра барилгын түргэнэй түсэб дүүргэдэнэгүй.

Эдэ бүхы хадаа аягуу байрмтанууд гэгшэ, элэн тухай ниймэ баярай заседани дээрэ хэлэхэ дуран хүрэнэгүй гэжэ Н. С. Хрущев тэмдэглэнэ. Зүгөөр совет хунууд юрынше үдэрнүүдтэ, хайндэртөөше гансал хайн баримтанууд тухай, хэйн юмээ тухайгаа тэмдэглэдэг бэшэ, мүн гэгэдлээ, дутуу хэлэн юмээ хэлэдэг заншалтай юм. Эдэ дутуу дунданууд тэмдэглэхэ зуураа, биднэр ойрын сагта усдахыи тулада элдөөндэ бүгдэн анхарал хандуулабид.

Улаань Н. С. Хрущев шэнэ газар элдүүлэхэ талаар совет хунуудэй гарганан агууехэ баатаршалуу манай арад ходоодо омогорхохо байха гэжэ хэлэнэ. Бүхнөө хэдэн жэл соо орон доторнай 41 миллион гектар шэнэ газар хахалагдаа. Гансахан Казахстанай хэдэн зуу мянган миллион үлүүтэй гектар хахалагданхай. Шэнэ газар элдүүлэхэниие ябадал оройной экономикые хүжөөхэ, ажалшадай материална жаргалта байдалые хайжаруулаха талаар иматта шухала үүргэ дүүргэнэн байна. 1949—1953 онуудта үгэнхэнэйи сасуулхда, шэнэ газар элдүүлэхэниие районүүд шэнэ газар элдээ эхилэхэдэ хойшохи үе соогоо 6 миллиард 300 миллион пүүд товарна таряа, тэрэ тоодо Казгай республика 3 миллиард 100 миллион пүүд таряа орондоо нэмэлтэ болон үгэнэн байна. Шэнэ газар элдүүлэхын урда тээхи үетэй сасуулхда, Казахстанда жэл соо абтадаг орооһото таряанай хэмжээн мүнөө табан дахин шахуу ехэ болоо.

Шэнэ газар элдүүлэхэниие ябадал нийтын мал ажал түргэнөөр хүжөөхэ таатай зохиод эрхэ байдал бии болгоо гэшэ. 1953 онойхитой сасуулхда, Казахстанда 1960 ондо мяха

абалга 1,7 дахин, һу абалга — 1,6 дахин, нооһо абалга — 1,7 дахин ехэ болоо.

Партияи Центральна Комитетэй январин Пленум хүдөө ажахые саашадан хүжөөлгын шэнэ ехэ түсэб хараалан байна. Орон дотороо хүдөө ажахын продукцияи ехээр абалга зорилгы шийдэхэ талаар Казгай республика ехэ юмэ хэхэ ёһотой. Ойрын жэлнүүдтэ республика дотор нэгэ миллиард 600 миллион пүүд хүртээр таряа абажа, жэл бүри нэгэ миллиард пүүдхээ бага бшэ таряа гүрэндөө худалдаха ёһотой.

Орооһото таряа болон тэжээл ехээр абахын тулада биднэр бури ехэ юмэ хэхэ ёһотойдэй гэжэ Н. С. Хрущев заана.

Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшлүүлэхэ гэгшэ шухалын шухала зорилго табигдана.

Мүнөө хүдөө ажахые хүжөөхэ талаар эгэн гол юмэ юуб гэгэдэ, мал ажалай проблемэ шийдэхэ, мал ажалай продукцияиудые, илангаая мяха ехээр абаха ябадал болоно. Кукурузагүйгөөр мал ажалые хүжөөхэ гэгшэ биднэртэ ехэ бэрхэтэй болохо гэжэ бүхы партияи, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй мэдэхэй шухала. Кукуруза гэгшэ хайнаар ургуулган газарта хаанашы бусад ургамалууднаа булюю хайн байнанаа харуулаа. Кукуруза яажа ургуулаха хэрэгтэ хунуудые хургаха хэрэгтэй.

Кукурузын тарилгаһаа хуряалга хүртээр бүхы хүдэлмэришэд хүсэд оньожооруулын тулада хүдөө ажахыда хэрэгтэй машинуудые үгэхэ шухала.

Селекционернүүдэй үмэнэ тон харюусалгатай зорилго табигдана. Тэднэр түргэнөөр урган эдэшэдэг кукурузын шэнэ гибридууд болон сортнуудые бии болгохын тулада хойто зүгэй районуудта кукурузын орооһо хүсэд элдүүлэнгүйше наа, ядахын сагта элдэшэжэ байхадан абадаг болохын тулада бүхы хүсэл оролдогтоо гаргахы уялгай.

Энэнтэй дашарамдуулан би Вендэ США-гэй гүрэнэй секретарь господаи Расктай хөөрлэдэн тухайгаа хэлэхые хүсэнэб гэжэ Н. С. Хрущев үргэлжүүлэнэ. Америкын селекционернүүд 60 үдэр соо хүсэд элдэшэдэг кукурузын сорт бии болгоо гэжэ тэрэ намда хэлэнэн. Хэрбээ Америкын селекционернүүд үнэхөөрөө иимэ юмэ туйлаа хаань, тэдэнэриие туйлаан амжалтатайи дашарамдуулан, амаршалжа болоно.

Манай селекционернүүд тиймэ сорт бии болгохын түлөө оролдохо зэрэгтэй. Хэрбээ биднэр 60 үдэр соо гү, али 80—90 үдэр сооше элдэшэдэг кукурузын сорттой болоо наамнай, орооһо ехээр абаха нилээд арга боломжо бии болохо нэн. Тийхэдэ орооһогүйгөөр мал ажал хүжөөлгын асуудал шийдэхэ болохогүй.

Н. С. Хрущев селекционернүүдэй үмэнэ бусад хэдэ хэдэн шухала зорилгонуудые табина. Улаань Н. С. Хрущев ургаса хуряалгада бэлдэхэй хүдэлмэришэ мүнөөнөө үргэнөөр ябуулаха, шэнэ газар хахалагын районуудта барилга хэхэ хүдэлмэришэ хайнаар эмхидхэхэ, кадрнуудта культурно-ажайгуудалай хайн эрхэ байдал бии болгохо шухала гэжэ хэлэнэ.

Манай оройной дотоодын, мүн уласкороондын байдал совет хунуудые ехээр бая-

суулна гэжэ Н. С. Хрущев үргэлжүүлэнэ. Тэднэрэй баясаха юмэнь бии. Советскэ социалистическэ республиканыудай агууехэ хани харилсаанай хэдэ хүжээжэ, хүсэтэй боложо байны харыт.

Арадуудай хоорондохи эб найрамдалай түлөө эрид шууд тэмсэлээрээ Советскэ Союз болон бусад социалистическэ ороноуд бүхы ороноуд доторхи хэдэн олон миллион хунуудтэ этигүүлнэ, тэднэрэй талархал болон дэмжэлгэдэ хүртэнэ. Энэ этигал найдабарине болон энэ дэмжэлгэ бэхжүүлхын тулада биднэр саашадаашые бүхы юмэ хэхэбди.

Манай гададын политикын гол шугам хадаа эбтэйгээр зэргэ ажабайха, бүхы арадуудай хоорондо эбтэ харилсаа тогтоохо гэгшэ шугам болоно. Нэн түрүүндэ биднэр мүнөө үеын эгэн шухала асуудалые — буу эбсэг хуряаха тушаа асуудалые шийдэхын түлөө, дэлхэйн хоёрдохи дайнда эсэс табигын тулада, энээнэй үлдөөр Баруун Берлин тухай асуудал шийдэхын тулада Германияи эбэй догвор ойрын сагта баталхын түлөө тэмсэхэбди. Биднэр гададын политикын талаар хараалан хэмжээ-ябууланууднаа бэлүүлэхэ талаар урагшаа ябахы зуураа, эдэ хэмжээ-ябууланууд совет арадай аша хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхжүүлэхэ хэрэгтэ таараха гэжэ мэдэнэбди.

Биднэрэй урда байган зорилгонууд айхабтар ехэ байна. Наахан Москвада КПСС-эй ЦК-гэй Пленум хүдэлмэрээ дүүргэе Тус Пленум манай партияи шэнэ программын проектые болон шэнэ уставый проектые зүбшэн хэлэнэн байха юм. Эзэ проектыи үргэнөөр зүбшэн хэлэхын тулада хэлбэлдэ толилогдохо байха.

Шэнэ программын проектые, Советскэ Союзай экономическа хүжэлтын хараа түсэбүүд тухай мэдээнүүдые толилогдохон манай бүхы ханинар баясаха, зоригжохо байха. Коммунизмда эсэргүүшэдые буу эбсэгээр занан айлгадаггүйемнай бүхы дэлхэй шөө дахин хаража мэдэхэ байха. Эгэн хүжэнги капиталистическэ ороние — Америкын Холбоото Штадуудые үйлдэбриин хүн бүридэ хүртэсын хэмжэнэй талаар ахижа гараха хүсэлтэй байнараа биднэр «айлганабид».

Манай экономикын эршэмтэй шанга хүжэлтэ хадаа коммунизмын үзэл сурталыи заводой капиталистическэ ороноуд доторхи шэнэ шэнэ миллион хунуудые оруулхаламнай биднэрэй гартэ эгэн хүсэтэ эбсэг мүн болоно. Эгэнэ имнээ манай оройной экономическа хүжэлтэдэ, бүхы гол капиталистическэ гүрэнүүдэй хинээ тэрэниие булюю хайн болгохо хэрэгтэ программын проект соо тиймэ ехэ анхарал табигдана гэшэ.

Хэлэнэн үгынгөө түгсэхэдэ Н. С. Хрущев Казахстанай ажалшадта Советскэ Союзай Коммунистическэ партияи Центральна Комитетэй, СССР-эй Министруудэй Советэй болон Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай Верховно Советэй Президиумэй эльгээнэн амаршалгын бэшэг уншаба.

Аха дүү республиканыудай делегацинуудай хүтэлбэрилэгшэд: РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. Н. Органов, Украинин ССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо И. С. Сенин, партияи Москвагай городской комитетэй секретарь Н. Г. Егорычев, пар-

тияи Ленинградгай городской комитетэй нэгдэхэ секретарь Г. И. Попов, Белоруссинин Компартияи ЦК-гэй хоёрдохи секретарь Ф. А. Сурганов, Узбеккестангай компартияи ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь Ш. Р. Рашидов, Грузинин Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Г. С. Дзоценидзе, Азербайджангай Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын нэгдэхэи орлогшо Р. Н. Садыхов, Литвагай компартияи ЦК-гэй бюорогой гэгшүн Ф. Ю. Беляускас, Молдавинин компартияи ЦК-гэй секретарь Е. С. Постовой, Латвинин компартияи ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь А. Я. Пельше, Киргизинин компартияи ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь Т. У. Усубалиев, Таджикистангай компартияи ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь Д. Р. Расулов, Армениин компартияи ЦК-гэй секретарь О. М. Багдасарян, Туркмениин компартияи ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь Б. Овезов, Эстонинин Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо В. И. Клаусон гэгшэд Казахстанай республикын болон компартияи ойн баяраар дашарамдуулан, Казгай ССР-эй ажалшадые халуунаар амаршална, коммунизм байгууллага шэнэ амжалтануудые туйлахыень хүсэнэ.

Туркестангай сэрэгтэй округой сэрэгшэдэй үмэнээнь амаршалга округые командлагша арминин генерал И. И. Федюнинский заседанида хабаадагшадта хүргэбэ.

СССР-тэй эбтэ холбоо барисаанай Румынска обществей (Арлус) Генеральна Советэй гэгшүн академик В. Мырза, Монгол Арадай Республикын хүдөө ажахын министр Т. Л. Чимидцерэн, болгарско-советскэ хани барисаанай бүгдэ арадай комитетэй түрүүлэгшэ Ц. Драгойчева гэгшэд өөһэднүүгэ ороноудай арадуудай үмэнээнь республикын ажалшадые халуунаар амаршалаа.

Алма-Атын пионерүүд баярай заседанида хабаадагшадые амаршалаа.

«Казметаллурстрой» тресттэй комплексно бригадин бригадир М. А. Канашкин Карагандын металлургическа заводой барилгашадай, монтажнигуудай, металлургнуудай даалгаварлар Н. С. Хрущевто, Казахстанай КП-гэй ЦК-да болон республикын правительствода рапорт хүргэжэ, ойн баярай урда тэлэ энэ предприятия дээрэ ашагаллага оруулагдахан хоёрдохи доменно пещэнэй хайлуулан түрүүшын шэрэмэй шухалаа дамжуулан үгэбэ.

Казахстангай залушуулай үмэнээнь үгэ хэлэнэн республикын комсомолой ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь К. Егизбаев гэгшэ республикын хубүүд, басагад КПСС-эй XXII съездые коммунистическэ утгачын түлөө бэлдэжэ байна гэжэ мэдүүлэе. Городой болон хүдөө нотагай хэдэн зуу мянган залуу ажалшад коммунистическэ ажалай түлөө хүдэлмэндэ оролсоо.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партияи Центральна Комитеттэ, СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ болон СССР-эй Министруудэй Советтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые заседанида

хабаадагшад нэгэн ханалаар баталан абаа.

Д. А. Кунаев түгсэхэлэй богонихон үгэ хэлэбэ.

— КПСС-эй Центральна Комитетэй, ССР Союзай Министруудэй Советэй болон СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Танай уншаан амаршалга, гүжээгэ ехэ анхаралтайгаар биднэрэй шагнанан Танай үгэ Казахстанда ехэ анхарал табиганай, туйлаанай түлөө, амаршалгын халуун, зоригжуула үгэнүүдэй түлөө түрэл Коммунистическэ партияи, Советскэ правительствода болон Никита Сергеевич, Танда, манай хизааргүй ехэ баясхангай мэдэрэлые дахин дахин үгсэхэнэ, — гэжэ Н. С. Хрущевто хандан, Кунаев хэлэнэ.

Материальна зүйлнүүдые ехээр үйлдэбрилхын түлөө бүри ехэ эршэ хүсэтэйгөөр хүдэлмэрилэхэбди, арада зориулан, оюун бололой үнэтэ зүйлнүүдые бүри ехээр байгуулхабди, өөрынгөө промышленность, хүдөө ажахы, наука болон соёл культурые саашадань хүжөөхэбди гэжэ Таниие, Танаар дамжуулан, КПСС-эй Центральна Комитетые болон Советскэ правительствое найдуулахыемнай зүбшөөрйт.

Д. А. Кунаев заседани дээрэ үгэ хэлэнэн бүхы хунуудтэ халуун амаршалгануудай түлөө баясханан хүргэбэ.

Казахстангай компартияи ЦК, Казгай ССР-эй Верховно Советэй Президиум болон Министруудэй Совет республикын хүдэлмэрлэлэй алтан ном бии болгоо гэжэ Д. А. Кунаев мэдүүлэе. Казахстанда шэнэ газар элдүүлэхэ хэрэгые үгсэхэнэ, эмхидхэнэн нүхэр Н. С. Хрущевтэй нэрэ энэ номдо нэн түрүүлэн бэшгэдэ.

Д. А. Кунаев тэндэ байлгашадай нэрэме алыга ташалга доро Н. С. Хрущевто диплом барюулабди. Диплом абахада Никита Сергеевич нэрэ хүндэ үзүүлэнэниин түлөө баясханан хүргэбэ, манай Эхэ ороние бүри ехэ хүсэтэй болгохын тулада улам хайнаар хүдэлмэрилхыень республикын ажалшадые урладаа.

Заседани хаагдаа гэжэ сонсоходоно. «Интернационал» гэжэ партияи гимнын ялга ирагуу хайханаар зал соо ханхинаба.

Алма-Атада болоһон баярай заседани манай оройной арадуудай хани барисаанай мартадагшайи хайндэр болоо, ленинскэ национальна политикын элитэ мандаһанай шөөн нэгэ илтэ гэршэ болоо.

Мүнөөдэр үдэшлэн оперо болон балетэй Казгай академическэ гүрэнэй театр соо хайндэрэй ехэ концерт болоо.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгдэхэ секретарь, СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев концерттэ байлсаба. Ложодо тэрэнтэй хамта Казахстангай КП-гэй ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь Д. А. Кунаев, Казгай ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ И. Ш. Шарипов, республикын Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ С. Д. Дауленов гэгшэд байгаа.

Концерт ехэ амжалтатайгаар үнгэрөө.

А. Денисович,
О. Огнев,
ТАСС-эй тусхай корреспондентүүд.

ЧЕЛИНОГРАД. Эб найрамдалай үйлэс.

ТАСС-эй фотохронико.

В. МАЙКОВСКИЙ

ВЛАДИМИР ИЛЫЧ ЛЕНИН

— Парти болбол

ээм ээмүүдээ

миллион хунууд

хам ниидүүлэн

Бэе бэе

мүн гэшээ.

барилгануудые

дэмжэлсэн, үргэлсэн,

бодхоохобди

Парти хадаа

дээшэнэ.

Парти хадаа

хүдэлмэришэн ангийн нюрга нээрэни.

Парти хадаа

манай хэрэгтэй мүнхэ нүлдэн.

Парти хадаа

хээш намда урбахай

Мүнөөдэр прикачкигыше хадаа,

үглөө хаан түрые

Ангийн ухаан бодол,

картаһаа хюһахаб,

ангийн үнэн хэрэг.

ангийн алдар нэрэ—

энэл даа парти гэшэмнай.

Парти Ленин хоёр—

эхир хубүүд лэ,—

хэниинь үлүү сэнэйб

эхэ-түүхэдэ?

Парти гэжэ —

Ленин гэхэдэ

Ленин гэжэ

ойлгонобди,

ойлгонобди

парти гэхэдээ...

КОНКУРСДО ОРОХОН ФОТОНУУДНАА

МЭРГЭЖЭЛТЭЙН ЗҮБШЭЛ

АРИГ СЭВЭР—ЭЛҮҮР ВАЙХЫН НҮХЭСЭЛ

Эмнэлгын болон санитарно-нэргүүлэмжн асуудалнуудаар ажлашдаг дунда эрдэм ухаа үргэнөөр дэлгэрүүлэх хэрэг КПСС-эй XXI сьездын тогтоол дотор, мүн «СССР-эй хүн зоной бэвэн элүүрне сахиха ба эмнэлгын хэрэг найжаруулха» тухай тусхай шийдхэбэринүүд соо онсо тэмдэглэгдэнхэй.

Санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэрин найнаар лэ табигдана газарта саг үргэлжэ элдэб бусын үбшэ хабшан хомор байдагын мэдээжэ. Ямар эрхэ байдалда эдэе хоол бэлдэгдэнэб, хаана ариг сэвэр эрхмээр сахигданаб, тэрэннээл элүүр энхэ байлга бүрин дулдыдадаг бишуу.

Хэнэйшье мэдэхээр газар дээрэ тоо томшогуу олон, хүнэй нүдэндэ огто харагдадаггүй микробууд байдаг. Нэгэ грамм шингтэй шорой соо дэлхэйн бүхы хүн зонһоо 20 шахуун дахин олон угаа жэжэжэн хорхой шумуулууд дайралдадаг. Тэдэ элдэб янзын түхэй байхаа гадна, тон түргөөр, угаа олоор үдэдэг юм. Тодорхойлодо, нэгэ микроб оройдоол 2—3 үдэрэй туршда гурбан тоннын машиннын хоорон соо багтахха болшотороо үдэхэ жшээтэй.

Гэхэтэй хамта, хоро хүргэдэг микробууднаа гадна, үсөөн бшэе ушарта ашаг тунатай микробууд үзэгдэдэг байха юм. Жшээлхэдэ, энэгдэмэл капуста, талханай квас, га-шун энэмэл, хүнэй эдэмэг болон бусад зүйлнүүд тунатай микробуудай хүсөөр бүрилдэдэг. Гэтэр уушханай ханяада,

уруу нуулга, доторой халууна ба бусад үбшэ үүдхэдэг микробууд эгээл аюултай, хортой гэжэ тоологдодог. Дурсгдана микробууд олонхи ушарта үбшэн хүнөөр дамжан халдадаг гэшшэ. Тигээд, тэлэнэй эдэгэнншье хойно, удаан сэг соо (нара, жэлээр) бэс маха-бданаан хүсэд налангүй байжа байдаг. Имэе ушарта тэднэни халдахаагшад (бактериосител) гэжэ нэрлэдэг.

Тэршэлэн үтэтэй алянан болон бшээшье сохо хорхойнууд халдабарита үбшэнүүды дэлгэрүүлэгшэд болоно. Тэдэнээр дамжуулагдан, халдабарита микробууд элдэб янзаар тараагдадаг. Тимнээшэ, илан-гааа эдэе хоолой амхарт, гэр байраа, мүн газаахи угаа-данаанай хайрсагуудые ходоодо ариг сэвэр байлгаха шухала. Халдабарита микробууднаа гадна, хүсэд найнаар сэвэр-лэгдээ, угаагдаагүй овоц, элдэб зүйлэй жэмэстэ эдэгээр дамжуулагдан уша, хорхой-шье халдахадаа магадгүй. Имэе ушарта улам нэргүүлэм-жэтэй байха эрилтэ табигдана.

Илангаа мүнөө үедэ, дулаанай сагай эрээд байхада нутагуудтай эмнэлгын зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд санитарно-гэгээрэлэй пропаганды олондо ойлгосотойгоор, үлэмжэ тодорхойгоор ябуулжа байха уялгатай.

Тобшоор хэлэхэдэ, ариг сэвэр сахилга элүүр энхэ байхын шухала нүхэсэл мүн байхынь огто маргажа болохогүй. С. Бадайкин, фельдшер.

Улан-Удэ.

Амар бологдоо

Зунай үедэ колхоз, лье хараада абажа, хойшо гартээ баридат совхозуудай маллад республикн аптекин 529 бйшыхан аллон тараян ажалай хүуравлени хүдөө нутаг-төчхөнүд республикн гүүдта аптекин пункт-кын аймагуудта аль-болшээридэ, мүн полениудые олоор эмхилхэ-гээрдэбэ. Тэдэ аптека-вой стануудта гаража, хэ болонхой. Мүнөө үедэ нүүдтэ хүнүүдэй хүр-удан сагаар худалма-республика доторнай нөөр хэрэглэхэ зүйлнүүд тэдэнэри медициннын хүдэлмэрилэ-цүм бии.

Улан-Удэ. Н. Алдаров.

ВАЙГАЛ ШАДАР ВОЛОБОН ГАЗАРАЙ ХҮДЭЛӨӨН

КАБАНСК (Телефоноор аб-таба). Номин тунгалаг Байга-лай эрьедэхи Провал гэжэ то-хойдо (Байкало-Кударын ай-маг) июнийн 25-най хүнийн 3 час 36 минутта (ниотагай са-гаар) 5 баллай хүсэтэйгөөр газар хүдэлөө гэжэ Кабанскын сейсмическэ станци тодорхой-лоо. Байгал шадар газарай хүдэлхэдэ Бурялай АССР-тэ, мүн хүршэ Эрхүүгэй област-дошые газарай хүдэлөөн үзэг-дөө. Кабанск тосхондо, Улан-Удэ, Кяхта, Эрхүү городуудта

3,5—4 баллай хүсэтэйгөөр газ-зар хүдэлөө. Провал тохой шадар энээнэй урда тээ хэдэн удаа газар хү-дэлхэн юм. Ф. Фомин, Кабанскын сейсмическэ станцие даагша.

Гидрометбюрогой мэдээсэний өһоор, мүнөөдэр республика дот-ройнай бага ээргэ үүлэтэй байха, цинг нойтон орохогүй. Баруун зүг-һе нулахаанар халхилха. Улан-Удэ городто үлгөөгүүр 11—13, үдэртөө 26—28 градус дулаан бо-лохоор багсаагдана. Июньн 28—29-най үдэрнүүдтэ республика дотор үүлэтэйгэй бай-ха, хура бороон орохогүй. Баруун хойто зүгһе нулахаанар халхил-ха. Үүнүдөө 4—9, үдэртөө 24—29 градус дулаан байххар хүлэг-дэнэ.

воротагай дэргэдэ хэдэн удаа аюултайхан ушарнууд тохёо-лодо. Тээд нүхэр Кучерук минн байжа үгхөөр бшэе, хэдшые шангаар сохигдонон бумбэгэ-нүүдые хүнгэжэнөөр тодожо абана. Нааданай эхилээр 39 минутын үнгэрөөд байхада, эмхи туримтайгаар добтолнон Улан-Удын футболистнууд айлшадайнгаа воротада дүтэл-жэ эрэнэ. Эдэнэрэй ингэжэ добтолжо ябартаһь айлшадай нэгэ хамгаалагшань алдуу гаража, өөһдынгөө ворота руу 11 метрын ялын бумбэгэ сохюулха болобо. Тигэжэ наа-данай тоо 1:1 болошоо.

...Хөөрдох хахад... Амжал-та тээшэ эрмэлзээн Улан-Удын футболистнар нааданай эхилхэтэй ээргэ добтолжо эхилнэ. Добтологшод Ирдын-чев, Кунгурев, Ершов, Ка-дочников, Поздоровкин гэгшэд ээлжэ ээлжээгээр айлшадайн-гаа воротада шурган орожо, вратариниень мэгдэхэнэ. Нэгэ тинмэ бөөгнэрөөн дундуур айлшадайнгаа тала руу сү-мэрэн оронон Ершов хөөрдо-

Т. Бадманн. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын футболистнууд айлшадай та-ла руу добтолжо абана. Л. Хайдуровой фото.

Закаменск городской арадай театрын артистнууд. С. ДОРЖИЕВАЙ фотомонтаж.

Уласхоорондын шэнжэлэл

УХААМСАР БОЛГОМЖОТОН БАЙХЫЕ УРЯАЛНА

Манай орон, социале гүрэнүүдэй арадууд, бүхы оронуудай түрүү олонитэ Эсэгэ ороно хамгаалгын Агуухэ дайнай эхилһэнһээ хойшо 20 жэлэй оёе үргэнөөр тэмдгээ Совет арад фашистка Германияе бута сохихо хэрэгтэ шийдхэхи, гол үүргэ дүүргэжэ, Эхэ ороноо хам-гаалхааа гадна, дэлхэйн хүгжэлтэ болбосоролые аршалла, гитлериска дарлалтааа сүлөөрхадэн Европнн эзэмдэгдэн оронуудта туһалаа гэ-жэ бүхы дэлхэйдэ дахиад хануула-даба.

Социализмын орондо эсэргүү им-периалистическэ дайн сэрег хадаа ка-питалие байгуулалтые хүсэд усад-хаха яадалда хүргэхэ гэжэ дэл-хэйн хөөрдох дайнай түхэе хурга-на. Мүнөө үедэ империализмын ла-герята эсэргүүсэн социалистическэ лагерин тэмэжэ байхада, сэрегэй талаар Советскэ Союзай эгээл эхэ хүсэтэй гүрэн болоод байхада энэ нургаал бүришье зүб болоно.

СССР-тэ добтолоодо Гитлерэй ба-римталхан зорилгонуудай нэгэн ха-да коммунизмад эсэргүү харша ло-зунг байхан юм. «Большевизмэе ду-лы хэхи» түлөө дайлагдажа бай-на гэжэ Гитлер генштабай опера-тивна талгай начальник байхан, мүнөө НАТО-гэй ударидагшадай нэгэн бологон генерал Хойзингертэй хөөрөдхөдөө мэдүүлһэн байгаа. Мүнөө коммунизмад эсэргүү добто-ло сонохожо байхан баруун зүгэй, нэн түрүүн Баруун Германиян им-периалистическэ зонхилгошод үймэр Фюрерэй эсэс тухай ханаха ёһотой.

Антигитлеровскэ коалициин жэ-шээ хадаа элдэб системэнүүдтэй ор-нуудай гансал ээргэ ажабайха бшэе, мүн хани харилсаатай байжа боло-хо байһанын харуула. Мүнөөнэй эрхэ байдалда эб найрамдал хам-гаалхын түлөө тэмээдэ элдэб ор-нуудай нэгэдэл илангаа шухала бо-ло.

Империалистическэ зонхилгошодой — дэлхэи эзэмдэхэ гэгшөдэй эсэрхэг түрмхэй болдо тушаа ша-нга нэрэмжэтэй байхынь дэлхэйн хөөрдох дайнай нургаал арадуудые урьялана. Мүнөө байхан Германиян хоёр гүрэнтэй эбэй догвор дэлхэйн хөөрдох дайнай дүүрэнһээ хой-шо 16 жэл хүрэтэр баталагдаагүй байхан баримта хада империалисти-ческа хүсээнүүдэй элдэб ааша гарга-лан абадалаар лэ тайлбарлагдана. Эбэй догвор баталагдаа наад хэ-жа, баруун гүрэнүүдэй правитель-ствонүүд НАТО-гэй талаар өөһдын-гөө совиангуудые — Баруун Герма-нин империалистическэ урмашуул-на.

Германиятай эбэй догвор баталха тухай эрилтэ хадаа дэлхэйн хөөр-дох дайнда эсэс табиха, шэнэ дайн болохо шалтаганиян зайсуудха, эб найрамдалые бэхжүүлхэ тухай ма-най арид шүүд оролдолгые тэршэлэн харуулна. Энэ жэлэй эсэс багта Советскэ Союз эб найрамдалда ду-ртай бусад гүрэнүүдтэй хамтада ГДР-тэй эбэй догворто гараа таби-ха байха гэжэ июнийн 21-дэ үгэ хэлэхэдэ Никита Сергеевич Хрушев заагаа. Германиян асуудалаар Советскэ Союзай хараа бодол баруун зүгэй гэгшэнтүүдэй хумхаарлаа үүсхэнэ.

Иини түрүүн дээрэ жэгтэй шэнгэ байжа болохо: эбэй догвор баталха тухай хэлэгдэжэ байна ха юм. Зү-гөөр асуудалуудые эбэй ёһоор таа-руулан шийдхэхыне, дайнай хойшо-лон усадханы хүсөөгүй байгшад антисоветскэ ээлжээтэ аашаа гар-гажа байһынь харада абахада бү-хы юман ойлгосотой болохо.

Уласхоорондын түгшүүрилые ша-нгадуулаа, баруун зүгтэ «заналта» хээ гэжэ Советскэ Союзые зэмлэхэ зуураа, США-гэй болон бусад ор-нуудай буржуазна хэлбэл Баруун Берлиней түлөө дай хэахыне гэжэ урьялана. Тийхэдээ буржуазна хэл-бэл Советскэ Союз Баруун Берлиней социале-политическэ байгуула-лтые хубилгаха гү, али дэлхэйн бусад оронуудтай тэрэнэй холбоо барисае хизаарлаха гэжэ түхээрнэгүй гэгшэн Советскэ правительствые толгой-логшын али тодо мэдүүлгэнүүдые буруугаар тайлбарилна.

«Берлин тушаа баруун зүгэй эр-хы хамгаалхын тула Холбоото Шта-дууд дай хэахэршье бэлэн байна», — гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетин корреспондент Рэймонд мэдүүлхэ зуураа, берлинскэ асуудалаар баруун зүгэй түлөөлөгшнэрэй консульташ-нууд тухай мэдээсэнэ. Тийхэдэ «Нью-Йорк Миррор» Советскэ Союз-тай хэлсээ хэхээс болхо, «бүхы зүйлөөнүүдые тарааха, хэлсэнүүд-тэ хабаадагшадые дуудан бусааха» гэжэ США-гэй правительствые урьялана.

Иимэ урьялнууд тушаан бологон хэрэг бшэе. Уласхоорондын бусад шухалын шухала асуудалуудта ад-ли Германиян асуудалаар баруун зү-гэй зонхилгошод бата нэгэдэлгүй байна. США-гэй хуулига полити-кын бодомжогүй, саашаа ямаршье хараагүй байһанынь Баруун Евро-подохи, мүн Холбоото Штадууд до-торхи нүлөө ехэтэй олохон түлөө-лөгшнэртэ тоншые элита боложо байна. Жшээлхэдэ, США-гэй сенат-дай демократическэ олонхийн уда-ридагша Мэнсфилд гэгшэ Баруун Берлин тухай асуудал тушаа хэлэ-хэ зуураа, хэрэг бүтэхэ талаар үтээе ойлголохо гэжэ урьялана. Дэлхэй дээрэ хубилалта боложо байхадан Берлиндахы мүнөө үеин байдалые энэ хэбэрнэ үлөөжэ болохогүй тухай мэдээжэ американскэ журналист Сульцбергер гэгшэ заана.

Англин ехэ нүлөөтэй хэдэ хэдэн гэгшэнтүүдэй бөшһанынь жшээе боломор байна. Берлинскэ асууда-лар Англин, Франциян болон США-гэй правительствонүүдэй хоорондо арасадаанай бии байхан тухай «Дей-ли телеграф» газетин дипломатиче-скэ шинжэлэгшэ бшээнэ. Вашингтон-до «бага бшэе тушаалтай» советни-гүүд «Берлин тухай Роситай хэлс-сэн болохо ёһотой» гэжэ тоолоно гэгд шэнжэлэгшэ заана. «Баруунай дэлхэйн реалистнууд хэлсээ хэхэ аргаар зохёон шийдхэхыне арна», — гэжэ «Дейли Геральд» гэжэ Лондо-ной газетэ бөшэнэ.

Германиян асуудалаар Советскэ Союзай хараа бодолынь «ухаамсар болгомжотой болохо гэгшэн урьял» мүн гэжэ Н. С. Хрушев хэлээ һэн. Эб найрамдал бэхжүүлхэ зорилго-дон Советскэ Союзай политикань дэлхэйн хөөрдох дайнай нургаалые үшөө ойлгоогүй байхан хүнүүдтэ найнаар нүлөөлхэ база гэжэ тооло-хоор бүхы үндэһэ һуури бии.

АРАДУУД БУУ ЗЭБЭСЭГ ХУРААХЫН ТҮЛӨӨ ЭДЭГХИТЭЙГЭЭР ТЭМСЭХЭ ЁНОТОЙ

Бүгэдөөрөө хүсэд буу зэбэсэг ту-рьяла тухай асуудалаар Советскэ Союзай болон США-гэй түлөөлөгш-нэрэй хоорондо Вашингтондо хөөр-дохи недедээ хэлсэн боложо бай-на. Энэ хэлсэнүүд тухай Америкын хэлбэл тодорхойхоноор бшээнэ. Со-ветскэ Союзай хараа бодолые бүдү-лгөөр буруутуудан харуулан иимэ наанаһаа абтанан мэдээсэлүүд бүгэдөөрөө хүсэд буу зэбэсэг хураах тухай хойнолоулангагүй шухала асуудалые заха хизааргүйгөөр ү-жэгайруулахые армалээдэг хүнүүдэй политикыне сагаруулхын түлөө хэ-гдэнэ. «Буу зэбэсэг хураалгахые хү-сөөгүйдэ гэжэ сэхэ хэлэхэ зүрхэн капиталие оронуудтай засагаархидта угы. Тэдэнэр хэлсээ хэаге зүйлөө-лөгшын али тодо мэдүүлгэнүүдые буруугаар тайлбарилна.

«Берлин тушаа баруун зүгэй эр-хы хамгаалхын тула Холбоото Шта-дууд дай хэахэршье бэлэн байна», — гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетин корреспондент Рэймонд мэдүүлхэ зуураа, берлинскэ асуудалаар баруун зүгэй түлөөлөгшнэрэй консульташ-нууд тухай мэдээсэнэ. Тийхэдэ «Нью-Йорк Миррор» Советскэ Союз-тай хэлсээ хэхээс болхо, «бүхы зүйлөөнүүдые тарааха, хэлсэнүүд-тэ хабаадагшадые дуудан бусааха» гэжэ США-гэй правительствые урьялана.

Иимэ урьялнууд тушаан бологон хэрэг бшэе. Уласхоорондын бусад шухалын шухала асуудалуудта ад-ли Германиян асуудалаар баруун зү-гэй зонхилгошод бата нэгэдэлгүй байна. США-гэй хуулига полити-кын бодомжогүй, саашаа ямаршье хараагүй байһанынь Баруун Евро-подохи, мүн Холбоото Штадууд до-торхи нүлөө ехэтэй олохон түлөө-лөгшнэртэ тоншые элита боложо байна. Жшээлхэдэ, США-гэй сенат-дай демократическэ олонхийн уда-ридагша Мэнсфилд гэгшэ Баруун Берлин тухай асуудал тушаа хэлэ-хэ зуураа, хэрэг бүтэхэ талаар үтээе ойлголохо гэжэ урьялана. Дэлхэй дээрэ хубилалта боложо байхадан Берлиндахы мүнөө үеин байдалые энэ хэбэрнэ үлөөжэ болохогүй тухай мэдээжэ американскэ журналист Сульцбергер гэгшэ заана.

Англин ехэ нүлөөтэй хэдэ хэдэн гэгшэнтүүдэй бөшһанынь жшээе боломор байна. Берлинскэ асууда-лар Англин, Франциян болон США-гэй правительствонүүдэй хоорондо арасадаанай бии байхан тухай «Дей-ли телеграф» газетин дипломатиче-скэ шинжэлэгшэ бшээнэ. Вашингтон-до «бага бшэе тушаалтай» советни-гүүд «Берлин тухай Роситай хэлс-сэн болохо ёһотой» гэжэ тоолоно гэгд шэнжэлэгшэ заана. «Баруунай дэлхэйн реалистнууд хэлсээ хэхэ аргаар зохёон шийдхэхыне арна», — гэжэ «Дейли Геральд» гэжэ Лондо-ной газетэ бөшэнэ.

Германиян асуудалаар Советскэ Союзай хараа бодолынь «ухаамсар болгомжотой болохо гэгшэн урьял» мүн гэжэ Н. С. Хрушев хэлээ һэн. Эб найрамдал бэхжүүлхэ зорилго-дон Советскэ Союзай политикань дэлхэйн хөөрдох дайнай нургаалые үшөө ойлгоогүй байхан хүнүүдтэ найнаар нүлөөлхэ база гэжэ тооло-хоор бүхы үндэһэ һуури бии.

«Орон бүхэнэй арадуудай ондоо оронуудта найдажа байнгүйгөөр, ха-рин дайные хүсэжэ байһан хүсэ-нүүдтэ эсэргүүсэн, өөрингөө орон дотор эбсэнэгүй шанга тэмсэл хэ-жэ, эб найрамдал хангахын тулада аһан шадалаараа шармайн оролдоо-лаан, эб найрамдалые хангаха болохо юм», — гэжэ Н. С. Хрушев июнийн 21-дэ хэлэһэн үгэ соогоо заалан байна.

С. Иванов.

ГДР-эй правительствын буруушаалта

БЕРЛИН, июнийн 24. (ТАСС). Германиян Демократи-ческа Республикын гадаа-дын хэрэгүүдэй министрн орлогшо Отто Винцер Баруун Берлиндэ байлаг (США-гэй ок-купационно сэргүүдэй коман-далагша генерал-майор Уот-сондо мүнөөдэр бшэж эльгээ-бэ. Городой түмэр харгын Берлин—Целендорф гэжэ вок-зал шадар Америкын солда-дууд харата муухай ааша гаргаба. Тэрэ газарын ГДР-эй мэдэлэй юм. Имэе ха-рата ааша гарганаһынь тэрэ бшэж соо буруушаагдаба. Баруун Берлиндэ байрланан Америкын оккупационно сэрг-үүдэй бүлэг хүнүүд июнийн 22-то, үглөөнэй 5 сагта Целен-дорф гэжэ Баруун Берлиней вокзал, тэрэ шадарай газар дээгүүр ябанан байна. Тин-

Монгол-Вьетнамай хани барисанай шэнэ гэршэ

УЛАН-БАТОР, июнийн 25. (ТАСС). Монголой Арадай Республикада хани ёһоор эрээд байһан Вьетнамай Демократическа Республикын партиной-правительствена деле-гатаи МНР-эй правительствө-вой хани ёһоной хэлсэнүү-дые хэбэ. Вьетнамай Демократическа Республикын премьер-министр Фам Ван Донг тус делегацияе толгойло-но. Элэ хэлсэнүүдэй һүүлээр хамтын коммюнике, МНР ДРВ хоёрой хоорондо хани барисаан, харилсаа хүгжөө-хэ тухай хэлсэн мүнөөдэр ба-талагдаба.

МНР ДРВ хоёрой хоорон-дохы харилсаанууд, хоёр тал-лын һонирхожо байхан мүнөө үеын уласхоорондын байдал тухай асуудалуудаар хоёр тала наанжар хэлсээ. Тин-хэдээ хоёр талын хараа бодо-лой нэгэ айдл байһанынь то-дорбо. Хамтын коммюникей, МНР ДРВ хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсаа хол-боо хүгжөөхэ тухай хэлсэнэй баталагдаһанай һүүлээр Улан-Баторта Монгол-Вьетнамай хани барисаанда зориулагдана ажалшадай митинг боло-бо. Тэндэ МНР-эй Министр-нүүдэй Советэй түрүүлэгшэ Ю. Целенбал, ДРВ-гэй премь-ер-министр Фам Ван Донг үз хэлэһэн байна. Пролетарскэ интернационализмын үндэһэ һуури дээрэ тогтогдоһон ха-ни барисаагаа, харилсаа хол-боогоо хүгжөөхын түлөө мон-гол, вьетнам арадуудай орол-дожо байһан тухай тэдэнэр тэмдгэлээ.

„Сүлөөлөгдөн“ Чомбе Элизабетвил оробо

ЛОНДОН, июнийн 24. (ТАСС). Касавубу-Мобуту гэгшэдэй байрлан газарта хоёр нара хинуул дор байһа-наа Катангын засаг баригша Чомбе мүнөөдэр Леопольд-вилһаа Элизабетвил нииндэ

Яманак дэлхэйн рекорд туйлаба

ТОКИО, июнийн 25. (ТАСС). Уһанда тамаралгаар Баруун Японой чемпионной нэрэ ээргэ олохо мурысөөн Осакада болобо. 200 метр т-урдан элдэб арга дурраара хэрэглэжэ тамараад, дэлхэйн рекорд Т. Яманак туйланан юм. Мүнөө тэрэнээ үлүүл-

жэ ошобо. Энээн тухай Рей-тер агентство мэдээсэе. Угэ дууластай болохын, Ка-савубу-Мобуту гэгшэдэй ха-рата хэрэгүүдээ бэсүүлхэ-лэнь туһаламжа үзүүлдэг бо-лохын түлөө Чомбе хинуул дор байһан байгаа ха.